

Achtergrond informatie antistolling

Hoewel we deze tabellen zorgvuldig hebben opgesteld, nemen we geen verantwoordelijkheid voor onjuistheden of onvolkomenheden.

Versie 25 juni 2020

© Renate van Uden, ziekenhuisapotheker
Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen
ruden@sahz.nl

Enkele plaatjesremming

Ziektebeeld	Therapie	Duur therapie
Cerebrovasculair accident (CVA) of Transient Ischemic Attack (TIA) >21 dagen na CVA/TIA	1e keuze: Clopidogrel 2e keuze: ASA + dipyridamol 3e keuze ASA	Levenslang*
Coronaire hartziekte/ Stabiele Angina Pectoris	ASA	Levenslang*
Acuut coronair syndroom, Percutane coronaire interventie (PCI) > 1 jaar geleden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Coronary artery bypass grafting (CABG) (=bypass operatie) bij stabiel coronair vaatlijden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Transcatheter aorta valve implantatie (TAVI) (=aortaklep) met hoog bloedingsrisico	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Transcatheter aorta valve implantatie (TAVI) (=aortaklep) > 3-6 maanden geleden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Aorta bioprothese of klepsparende aorta operatie < 3 maanden geleden	ASA	3 maanden
Biologische mitralis- of tricuspidalisklep > 3 maanden geleden	ASA	Levenslang*
Perifeer arterieel vaatlijden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Carotisstenose	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Carotis arterie stenting > 6 maanden geleden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Vaatafwijkingen van de onderste extremiteten > 1 maand geleden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Kunststof bypass distaal van knie > 1 jaar na ingreep	Clopidogrel of ASA	Levenslang*
Veneuze bypass > 2 jaar geleden	Clopidogrel of ASA	Levenslang*

** Levenslang, tenzij er een indicatie komt voor therapeutische antistolling (VKA/DOAC/LMWH therapeutisch), dan wordt de plaatjesremming gestopt

Dubbele plaatjesremming (DAPT)

Ziektebeeld	Therapie	Duur therapie
Acuut coronair syndroom (NSTEMI, STEMI, iAP)	DAPT (ASA + P2Y12 remmer)	3- 30 maanden*/** Over het algemeen 12 maanden, daarna monotherapie met ASA of clopidogrel
Percutane coronaire interventie (PCI) bij stabiel coronair vaatlijden	Clopidogrel + ASA	1-12 maanden na ingreep
Transcatheter aorta valve implantatie (TAVI) (=aortaklep) zonder hoog bloedingsrisico	Clopidogrel + ASA	3-6 maanden na ingreep, daarna monotherapie met ASA of clopidogrel
Kunststof bypass distaal van knie	Clopidogrel + ASA	Minstens 1 jaar Niet aangeduid tot hoe lang
Carotis arterie stenting	Clopidogrel + ASA	Minstens 1 maand, optimale duur is niet bekend. In onderzoeken tot 6 maanden.
Vaatafwijkingen van de onderste extremiteiten, waarvoor stentplaatsing	Clopidogrel + ASA	Minstens 1 maand, daarna monotherapie met ASA of clopidogrel In onderzoeken tot 12 maanden.

*DAPT: wordt *in principe* gegeven voor 1 jaar, daarna levenslang monotherapie met carbasalaatcalcium of clopidogrel. (tenzij er een indicatie komt voor therapeutische antistolling (VKA/DOAC/LMWH therapeutisch, dan wordt de plaatjesremming gestopt na 1 jaar))

**Bij bepaalde omstandigheden kan DAPT langer (of korter) dan 12 maanden worden gegeven tot max 30 maanden.

Therapeutische antistolling (VKA, DOAC of therapeutisch LMWH)

Ziektebeeld	Therapie	Duur therapie
Niet-valvulair Atriumfibrilleren /Atriumflutter met CHA ₂ DS ₂ -VASc ≥2	DOAC of VKA	Levenslang
Atriumfibrilleren > 48 uur bestaand waarvoor cardioversie EN CHA ₂ DS ₂ -VASc <2	DOAC of VKA	Minstens 3 weken voorafgaand aan cardioversie tot 4 weken na cardioversie
Veneuze trombo embolie	DOAC of VKA	3 maanden - levenslang
Mechanische klep	VKA	Levenslang
Biologische mitralis- of tricuspidalisklep < 3 maanden (implantatie of reconstructie)	VKA	3 maanden, daarna levenslang clopidogrel of ASA
Veneuze bypass < 2 jaar geleden	VKA	2 jaar, daarna levenslang clopidogrel of ASA

Dubbel therapie (therapeutische antistolling + één plaatjesremmer)

Ziektebeeld	Therapie	Duur therapie
Indicatie voor therapeutische antistolling en cuut coronair syndroom < 1 jaar	DOAC, VKA of therapeutisch LMWH + ASA of clopidogrel	12 maanden na ACS*/***, daarna OAC monotherapie**

Indicatie voor therapeutische antistolling en PCI > 1 maand en < 1 jaar	DOAC, VKA of therapeutisch LMWH + ASA of clopidogrel	12 maanden na ACS*/***, daarna OAC monotherapie**
Indicatie voor therapeutische antistolling + aorta bioprothese of klepsparende aorta operatie < 3 maanden	DOAC, VKA of therapeutisch LMWH + ASA	3 maanden, daarna OAC monotherapie**
Indicatie voor therapeutische antistolling + carotis arterie stenting < 1-6 maanden geleden	DOAC, VKA of therapeutisch LMWH + ASA	Minstens 1 maand, optimale duur is niet bekend. Vaak is onderzocht tot 6 maanden. Daarna OAC monotherapie**

* Langere duur kan overwogen worden bij patiënten met een groot risico op coronaire events of patiënten met een mechanische hartklep

** Tenzij besloten wordt de therapeutische antistolling te staken, dan moet er gestart worden met ASA of clopidogrel.

*** Kortere duur kan overwogen worden bij een hoog bloedingsrisico

OAC = DOAC, VKA of therapeutisch LMWH

Triple therapie (therapeutische antistolling + 2 plaatjesremmers)

Ziektebeeld	Therapie	Duur therapie
Indicatie voor therapeutische antistolling en PCI < 1 maand	DOAC, VKA of therapeutisch LMWH + ASA + clopidogrel	1 maand na ACS* Daarna tot 12 maanden na ACS OAC + TAR, daarna door met OAC **

*Langere duur tot 6 maanden kan overwogen worden bij patiënten met een groot risico op coronaire events of patiënten met een mechanische klep

** Tenzij besloten wordt de therapeutische antistolling te staken, dan moet er gestart worden met ASA of clopidogrel.

Afkortingen

ACS: acuut coronair syndroom (hartinfarct)

AF: atriumfibrilleren

BMS: bare metal stent

CABG: Coronary artery bypass grafting (bypass operatie)

CAG: Coronair Angio Grafie (hartkatheterisatie)

CVA : cerebrovasculair accident (hersenvloeding)

DAPT: dual antiplatelet therapy

DES: drug eluting stent

DOAC: direct orale anticoagulans

DVT: diep veneuze trombose

- Secundair: na recente operatie, recent beentrauma of recente immobilisatie, of tijdens oestrogeengebruik, zwangerschap of kraambed, of bij maligniteit
- Idiopathisch: zonder verwachte veroorzaker

eGFR: geschatte glomerulaire filtratiesnelheid

EVAR: endovasculaire aneurysma repair (endoprothese)

HASBLED: scoringssysteem om risico op bloeding in te schatten (H= hypertensie, A = verminderde nier- of leverfunctie, S = CVA, B= eerdere bloeding, L=instabiele INR, E= > 65 jaar, D= drugs of alcohol gebruik)

INR: international normalised ratio

LE: longembolie

LMWH: laag molecuulair gewichtsheparine

NSTEMI: non ST elevated myocardial infarction

PTA: percutane transluminale angioplastiek (dotteren, meestal van niet coronair vaten, maar vaatok)

PCI: percutaneous coronary intervention (dotteren), vaak met stentplaatsing

STEMI: ST elevated myocardial infarction

TAVI: transcatheter aorta valve implantatie (aortaklep)

TAR: trombocytenuitremmers (carbasalaatcalcium, clopidogrel, ticagrelor, prasugrel)

TIA: transient ischemic attack

VKA: vitamine K antagonist

Referenties

- Federatie Medisch Specialisten, Richtlijn Herseninfarct en hersenbloeding, 2019
- Montalescot G, Sechtem U, Achenbach S, Andreotti F, Arden C, Budaj A et al. 2013 ESC guidelines on the management of stable coronary artery disease, *European Heart Journal* (2013) 34, 2949-3003
- Valgimigli M, Bueno H, Byrne RA, Collet JP, Costa F, Jeppsson A et al. 2017 ESC focused update on dual antiplatelet therapy in coronary artery disease developed in collaboration with EACTS, *European Heart Journal* (2018) 39, 213-254
- Baumgartner H, Falk V, Bax JJ, De Bonis M, Hamm C, Holm PJ et al. 2017 ESC/EACTS Guidelines for the management of valvular heart disease *Eur Heart J* 2017; 38: 2739-2791
- Aboyans V, Ricco JP, Bartelink MLEL, Björk M, Brodmann M, Cohnert T et al. 2017 ESC Guidelines on the diagnosis and treatment of peripheral arterial diseases in collaboration with the European Society for Vascular Surgery, *Eur J Vasc Endovasc Surg* (2018) 55, 305-368
- Federatie Medisch Specialisten, Richtlijn Perifeer Arterieel vaatlijden, 2016
- Ricotta J, AbuRahma A, Ascher E, Eskandari M, Faries P, Lal B, Updated Society for Vascular Surgery guidelines for management of extracranial carotid disease, *Journal of Vascular Surgery* 2011 54, 1-31
- Kirchhof P, Benussi S, Kotecha D, Ahlsson A, Atar D, Casadei B et al. 2016 ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with EACTS. *Eur Heart J* 2016;37: 2893-2962.
- Federatie Medisch Specialisten, Richtlijn Antitrombotisch beleid, 2016
- Windecker S, Kolh P, Alfonso F, Collet JP, Cremer J, Falk V et al. 2014 ESC/EACTS Guidelines on myocardial revascularization: The Task Force on Myocardial Revascularization of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS). Developed with the special contribution of the European Association of Percutaneous Cardiovascular Interventions (EAPCI). *Eur Heart J* 2014;35:2541–2619